

253

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 23 lipca 1952 r.

w sprawie organizacji i trybu postępowania Państwowej Inspekcji Handlowej.

Na podstawie art. 11 dekretu z dnia 21 września 1950 r. o Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. Nr 44, poz. 396) zarządza się, co następuje:

§ 1. Artykuły powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 21 września 1950 r. o Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. Nr 44, poz. 396), paragrafy powołane bez bliższego określenia oznaczają paragrafy niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu niniejszym określenia oznaczają:

- a) organa inspekcji — organa Państwowej Inspekcji Handlowej;
- b) inspektor — każdego pracownika Państwowej Inspekcji Handlowej, powołanego do wykonywania czynności określonych w art. 5 i 7;
- c) Inspektor Główny, wojewódzki, powiatowy — odpowiednio: Głównego, wojewódzkiego (w m. st. Warszawie i m. Łodzi), powiatowego inspektora Państwowej Inspekcji Handlowej;
- d) Inspektorat Główny, wojewódzki, powiatowy — odpowiednio: Główny, wojewódzki (w m. st. Warszawie i m. Łodzi), powiatowy inspektorat Państwowej Inspekcji Handlowej.

D Z I A Ł I.

Organizacja.

Rozdział 1.

Główny Inspektorat.

§ 3. 1. Na czele Głównego Inspektoratu stoi Główny Inspektor.

2. Główny Inspektor jest odpowiedzialny za całokształt działalności Państwowej Inspekcji Handlowej.

3. Zasadnicze wytyczne działalności Państwowej Inspekcji Handlowej, ustalone przez Głównego Inspektora, w szczególności zarządzenia o charakterze ogólnym, wymagają zatwierdzenia przez Ministra Handlu Wewnętrznego.

§ 4. Głównego Inspektora zastępują dwaj stali zastępcy. Zakres ich czynności określa Główny Inspektor.

§ 5. 1. Główny Inspektorat obejmuje wydziały:

- I — inspekcji handlu,
- II — kontroli jakości towarów,
- III — budżetowo-gospodarczy,
- IV — organizacji, planowania i sprawozdawczości,
- V — kadr i szkolenia zawodowego.

2. Główny Inspektor zarządza w miarę potrzeby podział wydziału na referaty.

§ 6. 1. Na czele wydziału stoi naczelnik wydziału podległy Głównemu Inspektorowi.

2. Referat prowadzi kierownik referatu podległy naczelnikowi wydziału.

§ 7. Do zakresu działania Głównego Inspektoratu należy wykonywanie zadań Państwowej Inspekcji Handlowej, a w szczególności:

- 1) nadzór nad podległymi organami, nadawanie kierunku oraz koordynowanie i kontrola ich działalności,
- 2) instruowanie podległych organów i szkolenie personelu,
- 3) opracowywanie preliminarza budżetowego i kontrola wykonania budżetu Państwowej Inspekcji Handlowej, dysponowanie kredytami budżetowymi oraz spełnianie związanych z tym czynności rachunkowo-kasowych.

§ 8. 1. Do zakresu działania wydziału inspekcji handlu należą sprawy związane z przeprowadzaniem inspekcji detalicznej sieci handlowej uspołecznionej i pry-

watnej oraz magazynów i składów hurtowni, jak również uspołecznionej i prywatnej sieci żywienia zbiorowego w zakresie określonym w art. 5 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15 z jednoczesnym uaktywnieniem walki ze spekulacją i nadużyciami.

2. Do zakresu działania wydziału kontroli jakości towarów należą sprawy, związane z przeprowadzaniem inspekcji i dokonywaniem czynności w zakresie określonym w art. 5 pkt 7, 8, 9, 10.

3. Do zakresu działania wydziału budżetowo-gospodarczego należą sprawy budżetowe, rachunkowo-kasowe, administracyjne, gospodarcze, transportowe i socjalne.

4. Do zakresu działania wydziału organizacji, planowania i sprawozdawczości należą sprawy organizacyjne, planowania i sprawozdawczości.

5. Do zakresu działania wydziału kadr i szkolenia zawodowego należą sprawy personalne, dyscypliny pracy i szkolenia zawodowego.

Rozdział 2.

Wojewódzki inspektorat.

§ 9. 1. Właściwość miejscowa wojewódzkiego inspektoratu obejmuje obszar województwa (obszar m. st. Warszawy i m. Łodzi).

2. Siedzibą wojewódzkiego inspektoratu jest miejscowość, będąca siedzibą prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

§ 10. 1. Na czele wojewódzkiego inspektoratu stoi wojewódzki inspektor podległy Głównemu Inspektorowi.

2. Wojewódzki inspektor jest odpowiedzialny za całokształt działalności wojewódzkiego inspektoratu i podległych organów.

3. Wojewódzki inspektor uzgadnia z prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) plany działalności wojewódzkiego inspektoratu.

4. Wojewódzkiego inspektora zastępuje jeden z kierowników oddziałów, wyznaczony przez wojewódzkiego inspektora za zgodą Głównego Inspektora.

§ 11. 1. Wojewódzki inspektorat obejmuje oddziały:

- I — inspekcji handlu,
 - II — kontroli jakości towarów,
 - III — budżetowo-gospodarczy
- oraz samodzielny referat personalny.

2. Główny Inspektor zarządza w miarę potrzeby podział oddziału na referaty.

§ 12. 1. Na czele oddziału stoi kierownik oddziału podległy wojewódzkiemu inspektorowi.

2. Na czele samodzielnego referatu stoi kierownik samodzielnego referatu podległy wojewódzkiemu inspektorowi.

3. Referat prowadzi kierownik referatu podległy kierownikowi oddziału.

§ 13. Do zakresu działania wojewódzkiego inspektoratu należy wykonywanie zadań Państwowej Inspekcji Handlowej na obszarze województwa, a w szczególności:

- 1) nadzór nad podległymi organami, nadawanie kierunku oraz koordynowanie i kontrola ich działalności,

- 2) instruowanie podległych organów i szkolenie personelu,

- 3) opracowywanie projektu preliminarza budżetowego i wykonywanie budżetu wojewódzkiego inspektoratu oraz spełnianie związanych z tym czynności rachunkowo-kasowych.

§ 14. 1. Do zakresu działania oddziału inspekcji handlu należy przeprowadzanie inspekcji detalicznej sieci handlowej uspołecznionej i prywatnej oraz magazynów i składów hurtowni, jak również uspołecznionej i prywatnej sieci żywienia zbiorowego w zakresie określonym w art. 5 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15 z jednoczesnym uaktywnieniem walki ze spekulacją i nadużyciami.

2. Do zakresu działania oddziału kontroli jakości towarów należy przeprowadzanie inspekcji i dokonywanie czynności w zakresie określonym w art. 5 pkt 7, 8, 9, 10.

3. Do zakresu działania oddziału budżetowo-gospodarczego należą sprawy budżetowe, rachunkowo-kasowe, administracyjne, gospodarcze, transportowe i socjalne.

4. Do zakresu działania samodzielnego referatu personalnego należą sprawy personalne, dyscypliny pracy i szkolenia zawodowego.

Rozdział 3.

Powiatowy inspektorat.

§ 15. Właściwość miejscowa powiatowego inspektoratu obejmuje obszar powiatu, jeżeli Minister Handlu Wewnętrznego nie określi inaczej właściwości miejscowej poszczególnych inspektoratów powiatowych.

§ 16. 1. Na czele powiatowego inspektoratu stoi powiatowy inspektor podległy wojewódzkiemu inspektorowi.

2. Powiatowy inspektor uzgadnia z prezydium właściwej powiatowej rady narodowej plany działalności powiatowego inspektoratu.

§ 17. Do zakresu działania powiatowego inspektoratu należy przeprowadzanie inspekcji detalicznej sieci handlowej uspołecznionej i prywatnej oraz magazynów i składów hurtowni, jak również uspołecznionej i prywatnej sieci żywienia zbiorowego oraz dokonywanie czynności w zakresie art. 5 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 (prócz części dotyczącej prowadzenia laboratoriów analitycznych), 8, 11, 12, 13, 14, 15 z jednoczesnym uaktywnieniem walki ze spekulacją i nadużyciami.

D Z I A Ł II.

Tryb postępowania.

Rozdział 1.

Planowanie inspekcji.

§ 18. Inspekcje są dokonywane na podstawie planów okresowych.

§ 19. Podstawami planów są:

- 1) dla Głównego Inspektoratu — wytyczne Ministra Handlu Wewnętrznego oraz materiały własne z rozpoznania sytuacji rynkowej i działalności podległych organów,
- 2) dla wojewódzkiego inspektoratu — wytyczne Głównego Inspektoratu i polecenia prezydium właściwego

wojewódzkiej rady narodowej (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) w zakresie ustalonym zadaniami Państwowej Inspekcji Handlowej oraz materiały własne z rozpoznania sytuacji rynkowej, wyników poinspekcyjnych i działalności podległych organów,

- 3) dla powiatowego inspektoratu — wytyczne właściwego wojewódzkiego inspektoratu i polecenia prezydium właściwej powiatowej rady narodowej w zakresie ustalonym zadaniami Państwowej Inspekcji Handlowej oraz materiały własne z rozpoznania sytuacji rynkowej i wyników poinspekcyjnych.

§ 20. 1. Inspektorat niższego stopnia przedstawia okresowy plan inspekcji inspektoratowi bezpośrednio wyższego stopnia, który jest uprawniony dokonywać w planie wiążące inspektorat niższego stopnia poprawki, zmiany i uzupełnienia.

2. Główny Inspektorat przedstawia okresowy plan inspekcji Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

§ 21. 1. Niezależnie od inspekcji, dokonywanych na podstawie planów okresowych, dokonywane są inspekcje ponadplanowe:

- 1) z inicjatywy:
 - a) organów inspekcji,
 - b) właściwych prokuratorów w zakresie zwalczania spekulacji i nadużyć w handlu,
- 2) na polecenie prezydiów właściwych rad narodowych — w zakresie ustalonym zadaniami Państwowej Inspekcji Handlowej.

2. Główny Inspektor ustala, ilu inspektorów przez ile dni okresu objętego planem może być zatrudnionych przy dokonywaniu inspekcji ponadplanowych.

3. Polecenia prezydiów rad narodowych, które nie mogą być wykonane w granicach czasu ustalonych dla inspekcji ponadplanowych, stanowią podstawę najbliższego planu okresowego.

Rozdział 2.

Postępowanie inspekcyjne.

§ 22. 1. Organa inspekcji dokonują inspekcji w jednostkach detalicznej uspołecznionej i prywatnej sieci handlowej oraz w magazynach i składach hurtowni, jak również w uspołecznionej i prywatnej sieci żywienia zbiorowego. Organa inspekcji dokonują ponadto inspekcji w zakładach produkcyjnych związanych z jednostkami detalicznej uspołecznionej i prywatnej sieci handlowej i żywienia zbiorowego.

2. O ile w związku z dokonywaniem inspekcji zachodzi potrzeba uzyskania ustnych czy pisemnych informacji i wyjaśnień od jednostek nadrzędnych nad jednostką inspekcjonowaną — organa inspekcji uprawnione są do żądania tych informacji i wyjaśnień. Informacje i wyjaśnienia powinny być udzielone w określonym przez organa inspekcji terminie. Organa inspekcji niższego stopnia zwracają się o udzielenie informacji i wyjaśnień do centralnych zarządów (central handlowych) i jednostek im równorzędnych za pośrednictwem Głównego Inspektoratu z zachowaniem drogi służbowej.

§ 23. 1. Przy dokonywaniu i w związku z dokonywaniem inspekcji organa inspekcji mają prawo przeglądania ksiąg i dokumentów, żądania składania ustnych

i pisemnych wyjaśnień, przesłuchiwania świadków i osób interesowanych, dokonywania oględzin miejsca, pomieszczeń i rzeczy.

2. Z inspekcji oraz z czynności, wymienionych w ust. 1, organa inspekcji sporządzają protokoły. Protokół z inspekcji należy przedstawić do podpisu kierownikowi inspekcjonowanej jednostki lub osobie upoważnionej do zastępowania go. Osoby te mają prawo wnieść do protokołu swoje zastrzeżenia. W razie braku zastrzeżeń należy o tym uczynić wzmiankę w protokole.

3. Dokonywanie inspekcji powinno odbywać się w miarę możliwości w obecności kierownika inspekcjonowanej jednostki lub osoby upoważnionej do jego zastępowania.

4. Protokół z inspekcji należy sporządzić stanowowi dowód stwierdzenia faktów ujawnionych w toku inspekcji.

5. Odpis protokołu organ inspekcji przesyła niezwłocznie do wiadomości prezydium właściwej rady narodowej i jednostce bezpośrednio nadrzędnej nad jednostką inspekcjonowaną.

§ 24. 1. Jeżeli w czasie inspekcji ujawniono przestępstwo lub gdy zachodzi podejrzenie, że popełnione zostało przestępstwo, organa inspekcji zawiadamiają o tym niezwłocznie władze właściwe do ścigania przestępstwa i dokonują czynności, zmierzających do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa (art. 8 ust. 2), a ponadto — gdy zachodzi potrzeba wzywania i przesłuchania osób, dokonania oględzin ksiąg i dokumentów oraz pomieszczeń i rzeczy — organa inspekcji dokonywują tych czynności w trybie przewidzianym w § 30.

2. Z czynności dokonywanych w związku z ujawnieniem przestępstwa lub w przypadku podejrzenia, że przestępstwo zostało popełnione, organa inspekcji sporządzają protokoły, które wraz z zebranymi materiałami, dotyczącymi przestępstwa, przekazują niezwłocznie władzy właściwej do ścigania przestępstwa. Przekazanie protokołów nie przerywa dalszego postępowania inspekcyjnego, o ile władza ta nie zarządzi inaczej.

§ 25. 1. Inspektorzy przed rozpoczęciem czynności inspekcyjnych powinni okazać legitymację służbową oraz zlecenie do przeprowadzenia inspekcji, podpisane przez kierownika właściwego inspektoratu. Wzór zlecenia ustali zarządzenie Głównego Inspektora.

2. W przypadkach wyjątkowych, kiedy konieczne jest natychmiastowe zabezpieczenie dowodów nadużyć lub przekroczeń przepisów regulujących obrót towarowy, inspektor może dokonać inspekcji bez zlecenia. W tych przypadkach jest on obowiązany zawiadomić o dokonanej inspekcji właściwy organ inspekcji, który po stwierdzeniu celowości dokonanej inspekcji powinien doręczyć inspekcjonowanej jednostce w ciągu siedmiu dni od chwili dokonania inspekcji pisemną jej akceptację.

3. Głównemu Inspektorowi i jego zastępcom, naczelnikom wydziałów Głównego Inspektoratu, wojewódzkim inspektorom, inspektorom na m. st. Warszawę i m. Łódź, kierownikom oddziałów w wojewódzkich inspektoratach i w m. st. Warszawie i m. Łodzi oraz powiatowym inspektorom przysługuje prawo przeprowadzania inspekcji na podstawie legitymacji służbowej.

P o z d z i a ł 3.

P o s t ę p o w a n i e p o i n s p e k c y j n e.

§ 26. 1. W wyniku inspekcji organa inspekcji kierują wnioski do jednostki nadrzędnej nad jednostką inspekcjonowaną, która na ich podstawie i w terminie w nich określonym obowiązana jest wydać niezbędne do realizacji tych wniosków zarządzenia, za które ponosi odpowiedzialność.

2. O wydanych zarządzeniach stosownie do ust. 1 i o ich wykonaniu jednostka wydająca zarządzenia zawiadamia niezwłocznie organ inspekcji.

3. Jeżeli jednostka nadrzędna nad inspekcjonowaną jednostką ma zastrzeżenia co do wniosków organu inspekcji, powinna ona zgłosić temu organowi swoje zastrzeżenia należycie umotywowane w terminie siedmiodniowym od chwili doręczenia wniosków; o ile termin zakreślony do wydania zarządzenia na podstawie wniosków wynosi mniej niż siedem dni, zgłoszenie zastrzeżeń powinno nastąpić w terminie zakreślonym do wydania zarządzeń. Organ inspekcji po rozpatrzeniu zgłoszonych zastrzeżeń może zmienić swoje wnioski albo od nich odstąpić. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń organ inspekcji przekazuje akta sprawy oraz zgłoszone zastrzeżenia wraz ze swoimi uwagami organowi inspekcji bezpośrednio wyższego stopnia, który wydaje ostateczną decyzję, przy czym wojewódzki inspektorat wydaje ostateczną decyzję w porozumieniu z prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (wydziałem handlu). Wnioski nie objęte zastrzeżeniami jednostka nadrzędna nad jednostką inspekcjonowaną załatwia zgodnie z ust. 1.

4. W sprawach handlu prywatnego organa inspekcji kierują wnioski do prezydium właściwej rady narodowej.

R o z d z i a ł 4.

Z a r z ą d z e n i a.

§ 27. 1. W razie stwierdzenia w toku inspekcji naruszeń przepisów albo zasad prawidłowego handlu i żywienia zbiorowego organa inspekcji mogą na piśmie wydać na miejscu niezbędne zarządzenia do niezwłocznego wykonania, jeżeli natychmiastowe usunięcie stwierdzonych uchybień jest ze względu na interes społeczny konieczne.

2. Odpisy zarządzenia organa inspekcji przesyłają niezwłocznie do wiadomości prezydium właściwej rady narodowej i właściwej nadrzędnej jednostce nad jednostką inspekcjonowaną.

3. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania zarządzenia.

4. Odwołanie wymaga szczegółowego uzasadnienia.

5. Organ inspekcji, który wydał zarządzenie, i prezydium właściwej rady narodowej mogą z urzędu lub na wniosek osoby interesowanej wstrzymać wykonanie zarządzenia.

R o z d z i a ł 5.

O r z e k a n i e.

§ 28. 1. Jeżeli w toku inspekcji organa inspekcji napotyka się w jednostce handlu lub żywienia zbiorowego artykuły, stanowiące przedmiot obrotu towarowego, zepsute bądź nie nadające się do użytku, wojewódzki inspektorat orzeka o ich zniszczeniu lub oddaniu do przerobu. Orzekanie następuje po zasięgnięciu opinii trzech rzeczoznawców powołanych przez wojewódzkiego inspektora.

2. Orzeczenie wojewódzkiego inspektoratu jest ostateczne.

3. Odpisy orzeczenia powinny być niezwłocznie przesłane prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi), jednostce handlu lub żywienia zbiorowego, w której władaniu znajdują się artykuły nie nadające się do użytku lub zepsute, oraz bezpośrednio nadrzędnej jednostce.

4. Prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi), wojewódzki inspektor oraz Główny Inspektorat mogą z urzędu lub na wniosek osoby interesowanej wstrzymać wykonanie orzeczenia, zmienić je lub uchylić.

R o z d z i a ł 6.

S p r a w o z d a w c z o ś ć.

§ 29. 1. Powiatowy inspektor składa wojewódzkiemu inspektorowi oraz prezydium powiatowej rady narodowej miesięczne, a na żądanie i doraźne sprawozdania z działalności powiatowego inspektoratu.

2. Wojewódzki inspektor składa Głównemu Inspektorowi oraz prezydium wojewódzkiej rady narodowej miesięczne, a na żądanie i doraźne sprawozdania z działalności Państwowej Inspekcji Handlowej na terenie województwa, przesyłając odpis sprawozdania właściwej delegaturze Najwyższej Izby Kontroli.

3. Główny Inspektor składa Ministrowi Handlu Wewnętrznego miesięczne, a na żądanie i doraźne sprawozdania z działalności Państwowej Inspekcji Handlowej, przesyłając odpis sprawozdania Najwyższej Izbie Kontroli.

D Z I A Ł III.

P r z e p i s y k o ń c o w e.

§ 30. O ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej, w postępowaniu Państwowej Inspekcji Handlowej stosuje się przepisy o postępowaniu administracyjnym.

§ 31. Szczegółowy podział czynności pomiędzy wydziały, oddziały, samodzielne referaty i referaty ustalił Minister Handlu Wewnętrznego.

§ 32. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego: T. Dietrich